

Diariernr regeringskansliet: N2015/2989/HL

Yttrande angående SoU 2015:35

Allmänt om utredningen

Linköpings kommun vill framhålla att utredningen gjort ett gediget arbete och att den bild av Sveriges gles- och landsbygder och kommersiell service där som presenteras i utredningen känns väl underbyggd och ligger helt i linje med kommunens egen uppfattning. Utredningens omfattning och innehåll känns omfattande och det framgår tydligt att utredningen tagit ett helhetsgrepp om frågan om kommersiell service i glesbygd, vilket kommunen välkomnar. Kommunen har därtill följt utredningens arbete och är positiv till de inkluderande metoder som använts och den öppenhet som utredningen visat. Kommunen är även positiv till utredningen som sådan och att problemet med att upprätthålla en tillräckligt god kommersiell service i glesa områden lyfts.

Angående författningsförslaget

Linköpings kommun noterar att kommunens landsbygd och butiker på landsbygden med det förslag som utredningen lägger fram inte kan få del av de statligamedel som utredningen föreslår för att stödja kommersiell service. Kommunen kan beklaga detta, då även butiker på landsbygden i Linköpings kommun har svårt att finna lönsamhet i och med gleshet och konkurrens med stormarknader. Kommunen vill lyfta fram att kommuner – oavsett storlek och ekonomi – i stort är förhindrade att ge stöd till lanthandeln då det inte är förenligt med kommunallagen. Stöd till kommersiell service måste därför komma från statligt håll, oavsett täthetsgrad i kommunen, alternativt inte alls. Linköpings kommun har dock förståelse för att en prioritering utifrån gleshet och behov måste göras, men är tveksam till den statiska modell som utredningen presenterar. Sveriges landsbygder ser olika ut varför en modell med större flexibilitet och möjlighet att göra bedömningar kan vara att föredra. Ett alternativ är då att istället för en statisk modell lämna bedömningen av behov av stöd upp till den regionala nivån i samverkan med kommunerna, tex via Regionala serviceprogram.

Ang. minsta omsättning om 2 miljoner

Linköpings kommun uppmärksammar att utredningen har satt en nedre omsättningsgräns för stödsökande om två miljoner kronor. Linköpings kommun vill dock uppmärksamma att det redan idag finns butiker som har en omsättning under två miljoner och situationen för dessa butiker är föga förvånande utmanande. Kommunen vill här framhålla att det skulle kunna uppstå en märklig situation i vilken de allra minsta och således mest utsatta butiker ej kan få det stöd som föreslås.

Stöd för att utveckla lokala servicelösningar

Linköpings kommun ställer sig frågande till varför utredningens förslag, om stöd till kommuner som utvecklar lokala servicelösningar, enbart ska gälla "glesbygdskommuner". Linköpings kommun har sedan 2010 arbetat med lokala servicepunkter i lanthandeln för att öka service på landsbygden samt för ge lanthandeln ökade möjligheter. 2012-2014 deltog Linköpings kommun i Tillväxtverkets satsning på pilotkommuner för kommersiell service på landsbygden som ambassadörskommun för att kunna sprida information och erfarenheter från kommunens arbete med lokala servicelösningar. Det är kommunens uppfattning att behovet av och intresset för lokala servicelösningar finns hos alla typer av kommuner. Det är även, så som tidigare påpekats, kommunens uppfattning att butiker på landsbygden generellt har svårigheter med lönsamhet och även om konsekvenserna av butiksnedläggning i mer tätta områden inte blir lika stora så innebär dessa de facto sämre service för landsbygdsborna, att områdets attraktivitet minskar samt att andra företag som är beroende av service nära sin verksamhet får svårigheter. Behovet av att tillse att kommersiell service finns nära där människor bor och verkar finns alltså i de flesta kommuner, liksom intresse för och erfarenhet av lokala servicelösningar. Det är således Linköpings kommuns åsikt att det vore olyckligt att begränsa denna möjlighet enbart till glesbygdskommuner, särskilt då det kan finnas samverkansvinster att göra.

Om de statliga bolagens roll

Linköpings kommun vill understryka utredningens analys av de statliga bolagens roll. Kommunen har uppmärksammat en frustration och en oförståelse från allmänheten samt från handlarna gällande att de statliga bolagens agerande på flera sätt upplevs försvåra för och vara orättvis mot lanthandeln och genom detta undergräva möjligheten för kommersiell service i landsbygd. Flera av de statliga bolagen tillhandahåller en grundläggande och viktig service så som post- och pakethantering samt Apotek som alla människor i olika utsträckning är beroende av. Bolagens tjänster bidrar även med ökad attraktivitet (tex spel). Dock upplevs de statliga bolagens tjänster ofta som otillgängliga och svåra att få till handel i gles- och landsbygd och detta kan sägas motverka möjligheterna att bo och verka på landsbygden. Även gällande samordningen bolagen emellan – som utredningen lyfter – finns stor utvecklingspotential.

Frågan om hur de som bor på landsbygden samt om hur lanthandel påverkas specifikt av just statliga bolag är ju heller inte ny. I SoU 2006:101 lyfts just detta och utredningen föreslår att statliga bolag bör få ett uppdrag att stimulera utvecklingen på landsbygden. Andemeningen i SoU 2006:101 är således densamma som i denna utredning och Linköpings kommun vill understryka att detta är ett behov som också kommunen har uppmärksammat och gärna skulle se blev verklighet.

Linköpings kommun tackar för möjligheten att ge synpunkter på utredningen.

För Linköpings kommun

Kristina Edlund
Kommunstyrelsens ordförande